

Onderstaande levensbeschrijving komt uit het boek: 'Zonen en dochters met een missie - Een boek over missionarissen uit Boekel en Venhorst', door Jan Meulemeesters c.s. (100 pagina's A4)
Uitgave: 2002, Heemkundekring & Missiecomité Boekel-Venhorst.

Vreugde zoeken in de blijdschap van anderen

Martina Maria Tielemans werd geboren op 8 september 1920 als dochter van Johannes Tielemans (1876-1933) en Johanna Maria van Berlo (1881-1951). Ze koos evenals haar zus Antonia (Zuster Gaudiosa), voor de Zusters van Liefde in Schijndel en voor de missie.

Op 4 augustus 1939 trad ze als achttienjarige in en ze werd op 6 februari in Schijndel geprofest als zuster Marie Jeanne.

In 1967 meldt ze aan het missiecomité dat Schijndel besloten heeft enkele zusters naar Chili te sturen, naar La Calera en Llanquihue. "Voor laatstgenoemde plaats ben ik aangewezen. Sinds enkele jaren is er industrie: suiker-, aardappelmeel- en boterfabrieken. Daarom is de bevolking in korte tijd toegenomen, van 1000 tot 12.000, met alle problemen van dien. Mijn werk zal bestaan in het bezoeken van zieken aan huis en het oprichten van een polikliniek."

Zij vertrekt op 4 januari 1968 vanuit Amsterdam met het vrachtschip 'Diogenes' naar Valparaiso en vandaar naar Llanquihue, 1200 km zuidelijker. "Op 15 februari werden wij vier hartelijk en spontaan verwelkomd door de parochiegeestelijken en de Chileense mensen. Een klein huisje werd ons ter beschikking gesteld, net groot genoeg voor ons vieren. Toen we onze bagage eindelijk vrij kregen, hebben we ons huisje gezellig aangekleed, en nu is het er goed wonen. In het begin was alles heel erg

Marie Jeanne (links) aan het werk in de wijk

vreemd, maar dat werd langzaam beter. Wel bemerkte ik al gauw dat de Spaanse taal niet meeviel. Gelukkig kwam ik al gauw in contact met de doktoren van het ziekenhuisje hier. Ze waren zo vriendelijk en behulpzaam om me met de taal te helpen. Ik werd uitgenodigd om elke dag met hen visites te maken bij de patiënten... De armoede is groot. Hier waren in anderhalve maand tijd achtentwintig kinderen tussen

één en drie jaar gestorven aan hongerdood of uitdroging. Het klimaat valt me tegen. We hebben nu herfst met veel regen en mist. Ik stap elke morgen met een paar hoge laarzen door de modder naar het ziekenhuis. Maar als de zon doorkomt, is het landschap prachtig mooi. Op enige afstand van Llanquihue wonen de broeders Penitenten van Boekel. Ook is pater van Kessel al eens op bezoek geweest."

Nadat ze op verschillende plaatsen zusters heeft vervangen, wordt ze na twee jaar overgeplaatst naar Ratovie om daar een polikliniek te runnen en zieken te bezoeken. Intussen studeert ze aan de universiteit van de hoofdstad Santiago. In Chili is namelijk een universitaire studie vereist voor het diploma verpleegkundige. In juni 1970 slaagt ze voor praktijk; op 11 en 12 januari 1971 voor de theorie en in hetzelfde jaar ook voor Chileense geschiedenis. Een extra moeilijkheid is dat zij in hoog-Spaans, het Castiliaans, de examens moet afleggen. De bedoeling is dat zij een polikliniek in Cabildo gaat leiden met de hulp van enkele zusters, die in Leuven, (België) worden voorbereid. In 1972 schrijft ze: "Ons werkterrein strekt zich uit over verschillende poblaties (wijken) bij Vina del Mar, een prachtige badplaats aan de Stille Oceaan. De heuvelruggen welke Vina del Mar en Valparaíso omgeven, zijn bewoond door mensen die geen geld

hebben om in Vina een huis te huren of te kopen. De meeste huizen zijn opgetrokken uit hout. Ze tellen meestal twee kamertjes en een keuken. Hoe verder men de poblatie ingaat, hoe meer armoede men tegenkomt. Een gezin telt vier-vijf kinderen of meer. Vader leeft van verschillende losse karweitjes, moeder is verplicht buitenshuis wat geld bij te verdienen, wat weer dikwijls niet ten goede komt aan de opvoeding van de kinderen." Ze bedankt het missiecomité voor een boek van Godfried Bomans en kondigt haar vakantie in oktober aan. Ze keert terug naar Vina del Mar maar moet nog hetzelfde jaar vluchten voor de burgeroorlog en komt onverwacht naar Nederland.

Terug in Chili, wordt ze overgeplaatst naar de wijk San Bernardo bij de hoofdstad Santiago. "Mijn polikliniek wordt druk bezocht. Daarnaast pedicuur ik voor mensen die met hun slechte voeten moeilijk ergens anders terecht kunnen. Ook

heb ik nog een werkterrein in een poblatie wat verder van huis. Hier tracht ik, geholpen door de goede hulp van een paar Chileense dames, de ergste nood te lenigen. Ik heb volop werk, veel kan ik er niet over schrijven, het is allemaal zo gewoon en toch mooi; ik doe het graag."

In 1978 is ze vier maanden op vakantie en preekt f 3441,68 bij elkaar voor de polikliniek en eetzaal in San Bernardo. Ook richt ze er een bejaardensociëteit op. In 1989 viert ze haar gouden kloosterjubileum. Ze meldt het missiecomité dat het toegezonden geld gebruikt zal worden om zieken zo nodig naar de specialist te sturen. "Ik maak het verder prima. Je eigen vreugde zoeken in de blijdschap van anderen, is het geheim van het ware geluk."

In de winter van 1991, na 23,5 jaar in Chili, moet ze om gezondheidsredenen stoppen. Ze werkt enige tijd in het verpleeghuis van de zusters in Wijbosch en woont nu in het klooster in Tongeren.

Drukke bij de polikliniek

Op 8 juni 2025 is in Boekel een monument onthuld voor de Boekelse missionarissen. Tijdens de voorbereidingen voor het realiseren van dit monument is geprobeerd de levensverhalen van deze missionarissen zoveel mogelijk (verder) vast te leggen.

Hieronder een aanvulling op bovenstaande levensbeschrijving, geschreven door Jan & Riky Meulemeesters, in mei 2025.

Zuster Marie Jeanne Tielemans overleed op 1 december 2012 op 92-jarige leeftijd in het verpleeghuis Sint-Barbara in Schijndel.